

Bank Polski

REGULAMIN OPCJI NA STOPĘ PROCENTOWĄ

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Regulamin opcji na stopę procentową, zwany dalej „Regulaminem”, określa zasady zawierania oraz rozliczania opcji na stopę procentową w Powszechnej Kasie Oszczędności Banku Polskim Spółce Akcyjnej, zwanej dalej „PKO Bankiem Polskim SA”.
2. Wszystkie określenia, o ile nie zostały zdefiniowane odrębnie w niniejszym Regulaminie, przyjmują znaczenie nadane im w Regulaminie „Ogólne warunki współpracy z Klientami na rynku finansowym w Powszechnej Kasie Oszczędności Banku Polskim Spółce Akcyjnej”.

§ 2.

Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:

- 1) **agent kalkulacyjny** – podmiot uprawniony do jednostronnego rozliczania opcji na stopę procentową.
- 2) **dzień płatności odsetkowej** – dzień, w którym realizowana jest płatność odsetkowa; jeżeli ustalono, że odsetki są rozliczane z góry, jest to dzień rozpoczynający dany okres odsetkowy, natomiast jeżeli ustalono, że odsetki są rozliczane z dołu, jest to dzień kończący dany okres odsetkowy, o ile strony nie postanowią inaczej,
- 3) **dzień płatności premii** – dzień roboczy, w którym następuje płatność premii albo premii netto; z reguły dzień płatności przypada na drugi dzień roboczy następujący po dniu zawarcia transakcji opcyjnej; dzień płatności premii może przypadać także w innym dniu roboczym, jeżeli Strony tak postanowią, jednak nie później niż w dniu zakończenia transakcji,
- 4) **dzień ustalania odsetek** – jest to dzień publikacji określonej stopy referencyjnej, o której mowa w pkt 19), odnoszącej się do określonego okresu odsetkowego; w tym dniu następuje obliczenie kwoty płatności odsetkowej.
- 5) **dzień rozpoczęcia transakcji** – dzień będący początkiem pierwszego okresu odsetkowego,
- 6) **dzień zakończenia transakcji** – dzień będący końcem ostatniego okresu odsetkowego,
- 7) **konwencja bazy odsetkowej** – konwencję uzgadnianą przez Strony transakcji przy wyliczaniu liczby dni w roku oraz liczby dni w okresie odsetkowym; uzgodniona konwencja jest używana do wyliczania kwoty płatności odsetkowych; w szczególności strony mogą uzgodnić następujące konwencje bazy odsetkowej:
 - a) Act/360 – przyjmuje się faktyczną liczbę dni w okresie odsetkowym oraz liczbę dni w roku na 360,
 - b) Act/365 – przyjmuje się faktyczną liczbę dni w okresie odsetkowym oraz liczbę dni w roku na 365,
 - c) 30/360 – przyjmuje się liczbę dni w roku na 360 oraz liczbę dni w okresie odsetkowym obliczoną według wzoru:
$$n = 360 * (YYYY_z - YYYY_r) + 30 * (MM_z - MM_r) + (DD_z - DD_r)$$
gdzie:
YYYY_z – rok daty zakończenia okresu odsetkowego,
YYYY_r – rok daty rozpoczęcia okresu odsetkowego,
MM_z – miesiąc daty zakończenia okresu odsetkowego,
MM_r – miesiąc daty rozpoczęcia okresu odsetkowego,
DD_z – dzień daty zakończenia okresu odsetkowego,
DD_r – dzień daty rozpoczęcia okresu odsetkowego,
- 8) **konwencja przesuwania dni** – konwencję używaną do wyznaczenia ostatniego dnia okresu odsetkowego, jeżeli ten dzień wynikający z warunków transakcji, przypada w dzień świąteczny; używa się w szczególności trzech konwencji:
 - a) Preceding – polega na przesunięciu ostatniego dnia tego okresu do ostatniego dnia roboczego poprzedzającego ten dzień,
 - b) Following – polega na przesunięciu ostatniego dnia tego okresu do dnia roboczego następującego po tym dniu,
 - c) Modified Following – polega na przesunięciu ostatniego dnia tego okresu do dnia roboczego następującego po tym dniu, chyba że ten dzień przypada w następnym miesiącu, w tym przypadku przyjmowany jest ostatni dzień roboczy danego miesiąca,
- 9) **kwota płatności odsetkowej** – kwotę należną nabywcy opcji od wystawcy opcji z tytułu realizacji opcji dla określonego, pojedynczego okresu odsetkowego,
- 10) **kwota (nominał) transakcji** – kwotę nominalną transakcji, w odniesieniu do której naliczane są odsetki według stawki realizacji oraz stopy referencyjnej; Strony mogą ustalić, że kwota transakcji będzie się zmieniać w uzgodnionych dniach,
- 11) **nabywca opcji** – Stronę transakcji opcyjnej kupującą opcję na stopę procentową,
- 12) **okres odsetkowy** – okres, za który naliczane są odsetki, przy czym w transakcji może wystąpić jeden lub więcej okresów odsetkowych i w takim przypadku naliczanie odsetek następuje w każdym okresie odsetkowym niezależnie,
- 13) **opcja na stopę procentową** – kontrakt finansowy dający prawo majątkowe nabywcy opcji uprawniające, lecz nie zobowiązujące, do zamiany kwoty odsetek naliczonych od kwoty transakcji według stopy referencyjnej na kwotę odsetek naliczonych od kwoty transakcji według stawki realizacji przy założeniu, że rozliczenie transakcji następować będzie jedynie przez wypłatę kwoty rozliczenia. Strony zawierając transakcje opcji na stopę procentową mogą uzgodnić dla danej transakcji jeden bądź więcej okresów odsetkowych.
- 14) **opcja Cap** – opcję na stopę procentową, której realizacja następuje tylko wtedy gdy stopa referencyjna jest wyższa od stawki realizacji,
- 15) **opcja Floor** – opcję na stopę procentową, której realizacja następuje tylko wtedy gdy stopa referencyjna jest niższa od stawki realizacji,
- 16) **premia** – cenę, jaką płaci nabywca opcji wystawcy opcji za nabycie opcji,
- 17) **premia netto** – jeżeli Strony tak postanowią, w przypadku zawarcia strategii opcyjnej, premią netto jest kwota stanowiąca cenę strategii opcyjnej albo kwota stanowiąca różnicę pomiędzy sumą premii należnych Klientowi a sumą premii należnych PKO Bankowi Polskiemu SA dla wszystkich opcji wchodzących w skład strategii; premia netto może wynosić zero,
- 18) **stawka realizacji** – wyrażoną w punktach procentowych w skali roku stawkę procentową, według której naliczane są odsetki od nominalu transakcji; Strony mogą ustalić wysokość stawki realizacji dla poszczególnych okresów odsetkowych,
- 19) **stopa referencyjna** – wyrażoną w punktach procentowych w skali roku stawkę referencyjną typu IBOR (Interbank Offered Rate) odpowiednią dla danej waluty,
- 20) **strategia opcyjna** – jednoczesne zawarcie co najmniej dwóch transakcji opcyjnych w celu osiągnięcia określonego efektu ekonomicznego, które zabezpieczone są w tej samej formie oraz rozliczane ze środków na tych samych rachunkach bankowych; w przypadku zawarcia strategii opcyjnej jej cenę stanowi premia netto,
- 21) **transakcja opcyjna** – transakcję kupna albo sprzedaży opcji na stopę procentową,
- 22) **warunki wykonania opcji** – określone dla danego rodzaju i typu opcji warunki, których spełnienie skutkuje prawem do wykonania prawa majątkowego w postaci wypłaty kwoty rozliczenia,
- 23) **wykonanie opcji (realizacja opcji)** – zdarzenie wejścia w życie zobowiązań wystawcy opcji na rzecz nabywcy opcji wynikających z zawartej transakcji opcyjnej, przy czym realizacja opcji następuje tylko dla określonego okresu okresowego,

24) **wystawca opcji** – Stronę transakcji opcyjnej sprzedającą opcję na stopę procentową.

§ 3.

PKO Bank Polski SA określa w Komunikacie waluty oraz kwoty, dla których przeprowadza transakcje opcyjne.

Rozdział 2. Zasady zawierania transakcji opcyjnej

§ 4.

1. Strony ustalają telefonicznie warunki transakcji opcji na stopę procentową w sposób jednoznaczny określając, z zastrzeżeniem ust. 2, w szczególności:
 - 1) typ opcji (opcja Cap albo Floor),
 - 2) nabywcę opcji,
 - 3) wystawcę opcji,
 - 4) stopę referencyjną,
 - 5) walutę transakcji,
 - 6) kwotę (nominat) transakcji,
 - 7) stawkę realizacji,
 - 8) datę rozpoczęcia transakcji,
 - 9) datę zakończenia transakcji,
 - 10) daty wyznaczające okresy odsetkowe,
 - 11) daty ustalania płatności odsetkowych,
 - 12) sposób płatności odsetkowych (z góry/z dołu),
 - 13) kwotę premii,
 - 14) datę płatności premii,
 - 15) konwencję bazy odsetkowej,
 - 16) konwencję przesuwania dni,
 - 17) numer rachunku bankowego,
 - 18) inne parametry transakcji.
2. Jeżeli Strony nie uzgodniły:
 - 1) dnia płatności premii, o którym mowa w ust. 1 pkt 14 to przyjmuje się, że przypada on drugiego dnia roboczego po zawarciu transakcji opcyjnej,
 - 2) sposobu płatności odsetkowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 12, to przyjmuje się że będą one wypłacane z dołu,
 - 3) konwencji bazy odsetkowej, o której mowa w ust. 1 pkt 15, to przyjmuje się, że jest to standardowa konwencja dla danej stopy referencyjnej.
3. Numer rachunku, o którym mowa w ust.1 pkt 17, może nie być ustalony w warunkach zawieranej transakcji, o ile Klient wskazał rachunek do rozliczania transakcji skarbowych.
4. W przypadku zawierania przez Strony strategii opcyjnej dopuszcza się zbiorczy sposób uzgodnienia warunków transakcji poprzez jednorazowe uzgodnienie powtarzających się warunków transakcji wchodzących w skład strategii opcyjnej, a następnie uzgodnienie warunków specyficznych dla poszczególnych opcji.
5. Przyjęcie przez Strony warunków transakcji opcji na stopę procentową ustalonych telefonicznie zgodnie z ust. 1 stanowi zawarcie transakcji opcji na stopę procentową oraz wyrażenie zgody przez Klienta na pobranie przez PKO Bank Polski SA z jego rachunku bankowego środków pieniężnych w celu rozliczenia transakcji opcji na stopę procentową. Zgoda nie może być odwołana.

Rozdział 3. Warunki rozliczenia transakcji opcyjnej

§ 5.

1. W celu rozliczenia transakcji opcyjnej konieczne jest posiadanie przez Klienta rachunku bankowego prowadzonego w walucie transakcji.
2. W dniu płatności premii nabywca opcji zobowiązany jest do zapłacenia wystawcy opcji premii albo w przypadku strategii opcyjnej, ustalona w warunkach transakcji Strona zobowiązana jest do zapłacenia drugiej Stronie premii netto, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W przypadku, gdy Stroną zobowiązaną do zapłaty premii albo premii netto jest PKO Bank Polski SA, od dnia płatności premii do dnia rozliczenia, kwota premii albo premii netto:
 - 1) zwiększa kwotę zabezpieczenia transakcji, lub
 - 2) zostaje zdeponowana w formie depozytu gwarancyjnego w przypadku transakcji zawartej w ciężar limitu.
4. Klient będący nabywcą opcji albo Stroną ustaloną do zapłaty premii netto jest zobowiązany do posiadania na rachunku bankowym wymaganej ilości środków pieniężnych do rozliczenia premii, nie później niż do godziny wskazanej przez PKO Bank Polski SA w Komunikacie w dniu płatności premii.
5. W przypadku gdy środki na rachunku bankowym Klienta są niewystarczające do pobrania przez PKO Bank Polski SA kwoty premii albo premii netto, transakcja opcyjna albo strategia opcyjna zostaje zamknięta przez PKO Bank Polski SA i rozliczona z zastosowaniem aktualnych cen rynkowych kwotowanych przez PKO Bank Polski SA dla danego terminu zapadalności opcji.
6. PKO Bank Polski SA obliczy kwotę rozliczenia i obciąży albo uzna rachunek bankowy Klienta kwotą rozliczenia w dniu rozliczenia zamkniętej transakcji.

§ 6.

PKO Bank Polski SA jest agentem kalkulacyjnym, przez co jest uprawniona do jednostronnego określenia prawa do wypłaty kwoty płatności odsetkowej w dniu płatności odsetkowej.

§ 7.

1. Opcja na stopę procentową jest automatycznie zrealizowana, w przypadku gdy dla określonego okresu odsetkowego:
 - 1) stawka realizacji opcji Cap jest niższa od stopy referencyjnej,
 - 2) stawka realizacji opcji Floor jest wyższa od stopy referencyjnej,z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Przed dniem ustalania odsetek nabywca opcji może zgłosić wystawcy opcji brak zamiaru wykonania opcji (nabywca opcji świadomie rezygnuje ze swojego prawa do wykonania opcji). W takim przypadku opcja nie zostanie wykonana nawet jeśli z porównania stawki realizacji opcji ze stopą referencyjną wynika, że opcja podlegałaby realizacji.

§ 8.

1. Realizacja opcji na stopę procentową następuje poprzez zapłatę przez sprzedającego kwoty płatności odsetkowej.
2. W przypadku gdy Strony uzgodnią sposób płatności kwoty odsetkowej „z dołu”, jest ona obliczana ze wzoru:
 - 1) dla opcji Cap:
$$K=N*(R_1-R_2)*d/B$$
 - 2) dla opcji Floor:
$$K=N*(R_2-R_1)*d/B$$gdzie:

- K - kwota płatności odsetkowych,
 N - kwota transakcji,
 R₁ - stopa referencyjna,
 R₂ - stawka realizacji,
 d - liczba dni okresu odsetkowego, zgodnie z uzgodnioną konwencją bazy odsetkowej,
 B - liczba dni w roku bazowym, zgodnie z uzgodnioną konwencją bazy odsetkowej.
3. W przypadku gdy Strony uzgodnią sposób płatności kwoty odsetkowej „z góry”, jest ona obliczana ze wzoru:

1) dla opcji Cap:

$$K = \frac{N \times (R_1 - R_2) \times d/B}{(1 + R_1 \times \frac{d}{B})}$$

2) dla opcji Floor:

$$K = \frac{N \times (R_2 - R_1) \times d/B}{(1 + R_1 \times \frac{d}{B})}$$

gdzie:

- K - kwota płatności odsetkowych,
 N - kwota transakcji,
 R₁ - stopa referencyjna,
 R₂ - stawka realizacji,
 d - liczba dni okresu odsetkowego zgodnie z uzgodnioną konwencją bazy odsetkowej,
 B - liczba dni w roku bazowym zgodnie z uzgodnioną konwencją bazy odsetkowej.
4. W celu rozliczenia opcji na stopę procentową wystawca opcji zobowiązany jest do zapłacenia nabywcy opcji ustaloną kwotę płatności odsetkowej.
5. Klient będący wystawcą opcji jest zobowiązany do posiadania na rachunku bankowym środków pieniężnych w kwocie wystarczającej do rozliczenia opcji, nie później niż do godziny wskazanej przez PKO Bank Polski SA w Komunikacie, w dniu płatności odsetkowej.
6. Rozliczając opcję na stopę procentową PKO Bank Polski SA w dniu płatności odsetkowej uznaje bądź obciąża kwotę płatności odsetkowej rachunek bankowy Klienta.

Rozdział 4. Postanowienia końcowe

§ 9.

Do przesłanek i trybu zmiany niniejszego Regulaminu stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu „Ogólne warunki współpracy z Klientami na rynku finansowym w Powszechnej Kasie Oszczędności Banku Polskim Spółce Akcyjnej”.